

Посилання на статтю

Сивопляс Ю.В. Визначення стратегічної корисності проекту за виявленням його інноваційних компонент / Ю.В. Сивопляс // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб. наук.пр. – Луганськ: вид-во СЛУ ім. В.Дала, 2012. – № 4(44). – С. 60-64. - Режим доступу: <http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/44/12syvyik.pdf>

УДК 658.589:303.43

Ю.В. Сивопляс

ВИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОРИСНОСТІ ПРОЕКТУ ЗА ВИЯВЛЕННЯМ ЙОГО ІННОВАЦІЙНИХ КОМПОНЕНТ

Описана інноваційна компонента проекту, представлено етапи управління інноваційною компонентою, уточнено термінологію «внутрішніх інновацій проекту» й «інноваційної компоненти проекту». Рис. 2, табл. 1, дж. 11.

Ключові слова: інноваційна компонента проекту, внутрішні інновації проекту, стратегія, життєвий цикл проекту.

Ю.В. Сивопляс

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОЙ ПОЛЕЗНОСТИ ПРОЕКТА ПО ДЕЙСТВИЮ ЕГО ИННОВАЦИОННОЙ КОМПОНЕНТЫ

Описана инновационная компонента проекта, представлены этапы управления инновационной компонентой, уточнена терминология «внутренних инноваций проекта» и «инновационной компоненты проекта». Рис. 2, табл. 1, ист. 11.

Y.V. Sivoplyas

DETERMINING OF THE PROJECT STRATEGIC UTILITY BY IDENTIFYING ITS INNOVATIVE COMPONENTS

An innovative component of the project is described, the stages of innovation component are presented, terminology "internal project innovations" and "innovation project components" are specified.

Постановка проблеми та її зв'язок з практичним завданням. По змісту та сфері використання виділяють внутрішні та зовнішні інновації проекту. Процес виведення інновації на ринок перетворює внутрішні інновації на зовнішні, тобто такі, що використовують за межами проекту. Однією з можливостей інноваційного проекту є внутрішні інновації проекту, які характеризуються мотивацією співробітників, гнучкістю і постійним удосконаленням проекту [1, 2].

З метою забезпечення формування конкурентоспроможності інноваційної стратегії фірми, необхідно виконувати випереджальні вкладення коштів в освоєння внутрішніх інновацій [3, 4]. Стратегія – це загальний напрямок розвитку. Важлива характеристика процесу стратегічного управління – готовність і бажання розглядати нові точки зору, нові ідеї та можливості [5]. В основу стратегічного

управління закладений інтелект, інтерес та інформація, нова концепція стратегічного управління персоналом, яка заснована на стратегічних прогнозах розвитку організації та її оточення [6]. Все більша кількість організацій визнає необхідність стратегічного планування та активно впроваджує його [1, 2, 7]. Це обумовлено зростаючою конкуренцією. Також із вибором стратегії пов'язана розробка планів проведення досліджень і розробок та інших форм інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Управління інноваційною діяльністю охоплює стратегічні і оперативні аспекти [2]. Розподіл інноваційної стратегії на глобальному ринку виглядає наступним чином: орієнтація на технології – 36%, орієнтація на існуючий ринок – 37%, орієнтація на потреби, які ще незадоволені – 26% [7]. Стратегія проекту дозволяє цілеспрямовано шукати і використовувати сприятливі можливості для нього. Управління проектом буде максимально ефективним, якщо враховувати гнучкість, інновації, підзвітність, швидкість і постійне вдосконалення проекту, що є складовими чинниками характеристики внутрішніх інновацій проекту [8]. У проектах треба навчитися ставити інтереси працівників інтелектуальної праці досить високо, щоб зуміти залучити й утримати цих фахівців [1]. В ідеалі частина інновацій повинна орієнтуватися на майбутнє – припустимо, 50 % ідей стосуються не поточного, а наступного етапу життєвого циклу [9]. Дослідження основних питань з внутрішніх інновацій проекту створюють додаткові можливості для проектів. Мотивація на внутрішні інновації кожного працівника команди проекту дає позитивний результат, який не був запланований. Відповідно й рівень проекту стане вище передбачуваного на початку. Все це сприяє технологічному та економічному вдосконаленню проекту і позитивно впливає на процеси інноваційної діяльності в проектах і внутрішнього розвитку самих проектно-орієнтованих організацій.

Виділення невирішених частин проблеми. Відсутність бази термінів «внутрішні інновації проекту», «інноваційна компонента проекту» та розгляд її структурних елементів протягом життєвого циклу проекту.

Мета роботи полягає у стратегії подальшої реалізації проекту, що залежить від управління внутрішніми інноваціями проекту, в основу якого покладено інноваційну компоненту, яка надає проекту змогу трансформації за ступенем інноваційної корисності при переході по етапах життєвого циклу проекту.

Виклад основного матеріалу дослідження. При достатньому управлінні організацією кінцевий продукт не буде повною мірою відповідати передбачуваному раніше результату, якщо не розглядалася така функція пристосування проекту як його внутрішні інновації. Необхідно дивитися далі успішності окремих робіт і орієнтуватися на стратегічні пріоритети організації.

Внутрішні інновації проекту (ВІП) – це нові знання втілені в продукт або послугу проекту та реалізовані в процеси проекту для задоволення всіх зацікавлених сторін.

Інноваційна компонента проекту – новостворені (застосовані) і/або вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість продукту проекту.

Запропоновано етапи управління інноваційною компонентою проекту, що розроблені на базі методу управління знаннями в проектах проектно-орієнтованих організацій (табл. 1) [10].

Таблиця 1

Етапи управління інноваційною компонентою проекту

№ з/п	Етап	Характеристика етапу
1	Визначення	Визначити які ВІП мають вирішальне значення для успіху і вагомості проекту за обраними критеріями
2	Збирання	Зібрати набуті знання, досвід, методи і кваліфікації персоналу для ВІП
3	Обрання	Вибрати потік впорядкованих інноваційних компонент, експертна оцінка їх корисності для проекту проводитиметься через інформаційно-аналітичну службу підприємства
4	Зберігання	Зберігати відібрані ВІП, які класифікуються і вносяться в портфель інновацій проектно-орієнтованої організації (в електронному вигляді).
5	Розподіл	Розподілити ВІП із портфеля інновацій, які стають доступними для внутрішнього і зовнішнього використання через відкриту бізнес-модель
6	Застосування	Застосувати ВІП при здійсненні завдань, вирішенні проблем, прийнятті рішень, пошуку ідей та навчанні
7	Створення	Створити ВІП за допомогою виявлення нових знань шляхом спостереження за проектом, досліджень, експериментування, креативного мислення, причинного аналізу, розробки даних зворотного зв'язку
8	Продаж	Продати ВІП за умови використання на основі інтелектуального капіталу – нові знання, продукти і послуги, які можуть бути реалізовані поза межами підприємства (в інших або подібних галузях)

В роботі розглянуто наступні інноваційні компоненти: новації, новітність, нововведення, інновації які відносяться до внутрішніх інновацій проекту [3]. Схема співставлення фаз класичного життєвого циклу проекту (ЖЦП) і фаз життєвого циклу внутрішніх інновацій проекту (ЖЦ ВІП) представлена на (рис.1.)

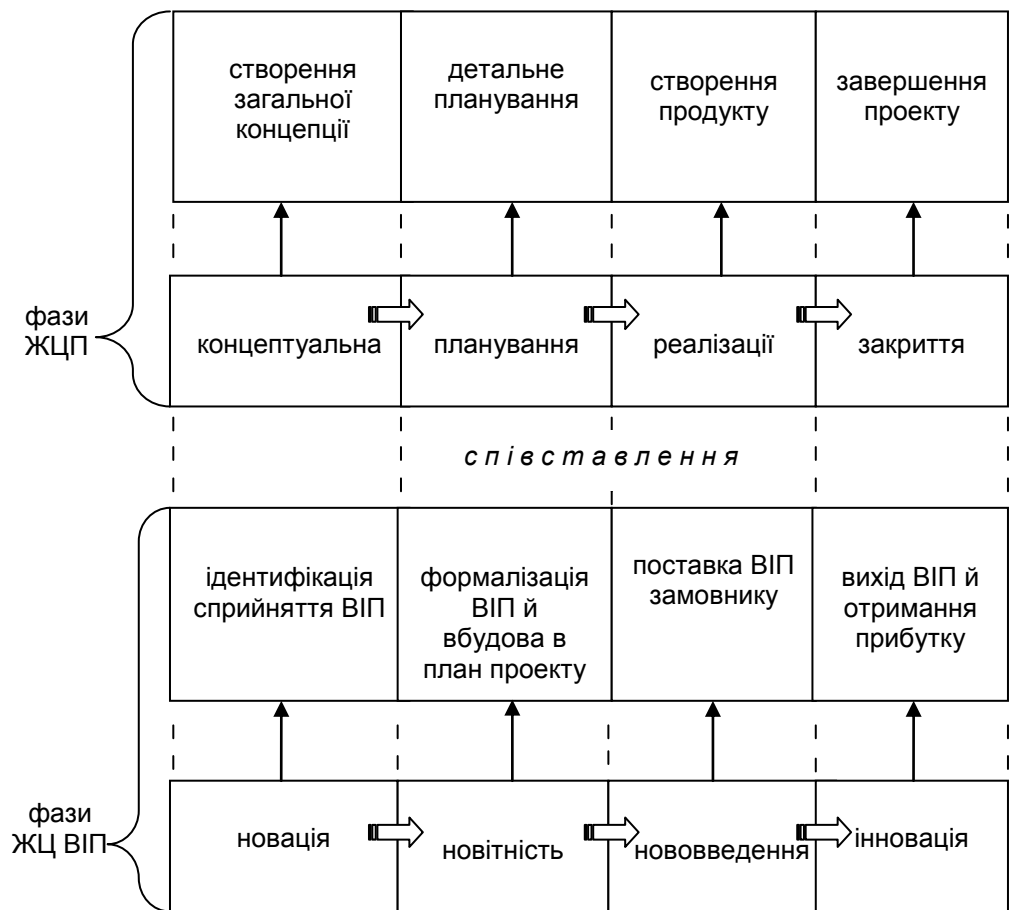

Рис. 1. Схема співставлення фаз ЖЦП і фаз ЖЦ ВІП

Тобто на концептуальній фазі ЖЦП, яка співпадає із стадією новація у життєвому циклі ВІП, приймається управлінське рішення щодо новації. Другий момент управлінського рішення приймається по новітності, яка формалізована й вбудована в план проекту на стадії планування ЖЦП. Третій момент управлінського рішення приймається щодо нововведення яке створено на стадії реалізації ЖЦП, як поставка замовнику. Четвертий момент прийняття управлінського рішення відбувається по інновації, яка є найвагомішою інноваційною компонентою проекту. Вона є продуктом за який отримується прибуток по завершенні проекту на стадії закриття ЖЦП.

Матриця вибору рішень щодо ВІП стосовно проектно-орієнтованої організації ґрунтується на двох стратегіях прийняття рішення по ВІП: удосконалення ВІП (стратегія переваг) і створення нового (стратегія заміщення) [11]. Стратегічне рішення на відміну від звичайного має більший вплив. Таким чином, стратегія формування знань передбачає поглиблення накопичених і генерованих принципово нових знань. Тому інноваційна компонента є стратегічним інструментом управління знаннями проекту і інструментом формування корпоративної культури, бо несе в собі корпоративну цінність. Під цінністю розуміємо будь-який об'єкт, що має життєво важливе значення для суб'єкта.

Виходячі з концепції, «інноваційна компонента» є центральним терміном предметної області дослідження. Осягнення його сутності дозволило уточнити термінологічну базу області знань «Процеси управління по фазам життєвого циклу проекту» шляхом введення додаткових відмінних ознак у визначеннях термінів:

- «новація» (ідентифікація сприйняття),
- «новітність» (формалізація, вбудова в план проекту),
- «нововведення» (поставка замовнику),
- «інновація» (отримання прибутку).

Кожна інноваційна компонента проходячи наступну стадію наближається до інновації проекту, тобто перехід в проекті від новації до інновації посилюється інноваційною значущістю (рис. 2).

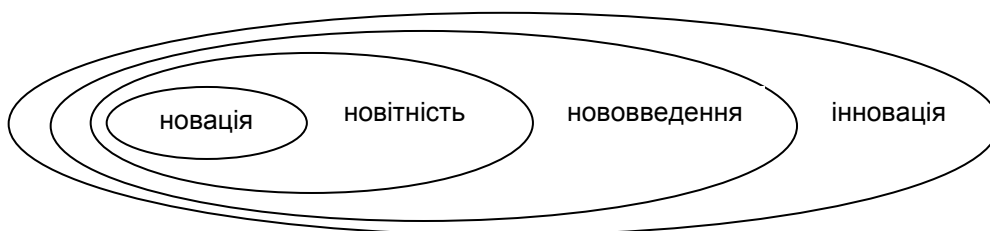

Рис. 2. Схема значущості інноваційної компоненти в ЖЦП

Висновки та перспективи. В роботі вперше розглянуто співставлення фаз класичного життєвого циклу проекту і фаз життєвого циклу внутрішніх інновацій проекту. Розроблено етапи управління інноваційною компонентою проекту.

Визначено сутності трактувань термінів «внутрішні інновації проекту», та «інноваційна компонента проекту» і відображено логічний ланцюжок взаємодії інноваційних компонент: «новація», «нововведення», «новітність», «інновація» у проектах.

Сформовано концепцію застосування інноваційної компоненти в проектах, яка надає проектним менеджерам можливості приймати рішення щодо проектно-орієнтованого розвитку всього підприємства.

Розкрито питання, які пов'язані із процесами створення інновацій протягом життєвого циклу термінального проекту. Розглянуто можливості застосування внутрішніх інновацій проекту та їх створення протягом життєвого циклу термінального проекту як перспективного стратегічного напрямку проекту, в якому стабільно присутня інноваційна діяльність, тобто включена в виробничі завдання, виділено основні питання з використання внутрішніх інновацій, які вимагають певного рішення у проектах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Друккер П. Задачи менеджмента в XXI веке / Питер Ф Друккер: [пер. с англ. и ред. Макаровой Н.М.]. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 272 с.
2. Йохна М.А. Економіка й організація інноваційної діяльності: [навчальний посібник] / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 400 с.
3. Малий В.В. Новації на протязі життєвого циклу проекту / В.В. Малий, Ю.В. Сивопляс // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. – Луганськ: вид-во СЛУ ім. В.Даля, 2005. – № 4(16). – С.45-50.
4. Сивопляс Ю.В. Прогнозування розвитку інноваційних процесів в проектно-орієнтованих організаціях / Ю.В. Сивопляс, А.Ф. Санін // Соціально-економічний

- розвиток регіонів: теорія, методика, проблеми, перспективи: монографія / під заг. ред. К.Ф. Ковальчука. – Дніпропетровськ, 2011. – С. 115-127.
5. Гапоненко А.Л. Стратегическое управление: [учеб. для студентов вузов, обучающихся по специальности 061100 «Менеджмент организации.»] / А.Л. Гапоненко, А.П. Панкрухин. – М.: Изд-во ОМЕГА – Л, 2006. – 464 с.
  6. Маслов В.И. Стратегическое управление персоналом в условиях эффективной организационной культуры / В.И. Маслов. – М.: Финпресс, 2004. – 288 с.
  7. Топ-10 мировых инноваторов [Электронный ресурс] Исследование Global Innovation. – Режим доступа: <http://www.i-g-t.org/2012/10/30/>.
  8. Клиффорд Ф. Грей. Управление проектами: [практическое руководство] / Ф. Грей Клиффорд, Ларсон Эрик У.; пер. с англ. – М.: Дело и сервис, 2003. – 528 с.
  9. Иконников А. Фабрики безумных идей [Электронный ресурс] / Анатолий Иконников // Журнал Коммерсантъ «Секрет Фирмы». – 2004 – № 9(48). – Режим доступа: <http://www.kommersant.ru/>.
  10. Сивопляс Ю.В. Моделі та методи управління інноваціями в умовах трансформації проекту / Ю.В. Сивопляс. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, Донецьк, 2012. – 23 с.
  11. Сивопляс Ю.В. Забезпечення стратегії проектно-орієнтованих організацій шляхом створення умов для реалізації внутрішніх інновацій проекту/ Ю.В. Сивопляс, А.О. Сулім-Тимовті // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 3. – Т. 2. – С. 73-76.

Рецензент статті
Д.т.н., професор Тесля Ю.М.

Стаття надійшла до редакції
08.10.2012 р.